

L'esquerra del PSOE balear es mou

Es reeditarà la coalició
Progressistes (PSM, EU,
Els Verds i ERC)
per a les eleccions
autonòmiques de 2007,
tal i com ja es va fer en
les passades generals?
Si més no una primera
passa, important,
ja s'ha fet
en aquest sentit.
Els "pactistes"
han guanyat el congrés
d'Els Verds de Mallorca.

Els partits balears a l'esquerra del PSOE comencen a moure's. Tal i com era previsible, la tardor es presenta calenta per a la constel·lació dels "petits" progressistes illencs, PSM, EU, Els Verds i ERC. Se la juguen. I en pocs mesos. Totes aquestes formacions preparen congressos o consells polítics per acabar de definir-se estratègicament i veure si finalment opten per integrar-se en una gran coalició. Tot està en l'aire encara, però la primera passa, i molt important, cap a la reedició de l'aliança Progressistes (la que formaren aquests partits en les passades eleccions de març), ja s'ha fet. I l'ha feta aquell partit que més paperetes tenia per rebentar qualsevol opció: Els Verds de Mallorca.

Els Verds. Els ecologistes liderats per Margalida Rosselló es negaven reiteradament a acceptar la pressió d'EU per entrar en una operació orientada a estabilitzar la seva coalició electoral (feta el 1999 i 2003) a Mallorca com a embrió d'una futura aliança igual en cada illa. Al respecte, cal dir que els ecologistes són sobirans en cadascuna de les Illes Balears. Els d'EU no volien repetir l'experiència de 2003, quan els ecologistes es negaren a prendre una decisió fins a última hora. I aquesta va ser que a Eivissa anaven tot sols, igual que a Menorca, mentre que a Mallorca exhaurien tàcticament els terminis per aconseguir el cap de llista. EU, desesperada, acceptà les pretensions verdes. Margalida Rosselló, que no volia la coalició, esdevenia la cap de files de l'aliança con-

tra la qual havia combatut. De fet, des d'octubre de 2002 Els Verds de Mallorca havien discutit, i votat en diverses ocasions, la conveniència d'establir una coalició estable amb EU. Sempre guanyava Rosselló per pocs vots, fins i tot en alguna ocasió per un de sol, en contra del líder del sector diguem-ne "pactista", Miquel Àngel Llauger.

La situació arribà a ser kàfkaiana, inconcensable. A finals de 2002, Rosselló i l'eivissenc Joan Buades plantejaren unes esmenes al pressupost del Govern del Pacte de Progrés per a l'any 2003, que, en cas de concretar-se, significaven la ruptura total. Els dirigents d'EU, i els del PSOE, treien foc pels queixals. De forma "espontània" -tot indica que fou teledirigida o si més no coneguda i animada per EU i PSOE- alguns verds, entre ells Llauger, impediren que Rosselló s'aliàs amb Buades en la maniobra desestabilitzadora. Retiraren les esmenes bàsiques que havien presentat als pressupostos i que significaven l'esclat de la guerra oberta. La dada dona idea de quina era la situació interna dels ecologistes, i de tots ells en relació amb EU i la resta del Pacte. D'una banda, el sector de Rosselló, amb Els Verds eivissencs de Buades, partidaris de marcar territori i fins i tot del trencament abans de les eleccions. De l'altra, el sector de Llauger, que de cap manera volia moviments d'aquesta mena i, a més, apostava per refermar la coalició amb EU amb l'objectiu estratègic d'enfortir el Pacte contra el PP. Doncs bé, al cap de poc més d'un mes, els ecologistes es tornaren a enfrontar internament per la coalició.

Margalida Rosselló, contrària als pactes d'Els Verds amb qualsevol altra força política, ha vist com finalment el sector "pactista" d'aquesta organització fortament assembleària superava el que ella encapçalava.

Perdè Llauger, però Rosselló a l'últim acceptà la coalició perquè totes les condicions havien estat acceptades per EU: Els Verds tenien el cap de llista.

El resultat electoral va ser el desastre conegut, de resultes del qual Els Verds eivissencs desapareixen del mapa, igual com els menorquins. Llavors, just fa un any, en el congrés ordinari d'Els Verds de Mallorca, de bell nou Llauger plantejà la proposta de sempre: la seva opció estratègica d'estabilitzar la coalició amb EU perquè permeti crear l'oferta política que respongui al que se'n diu "l'esquerra alternativa" al PSOE. Al mateix temps, dins d'EU ja es feien les mateixes passes, liderades per Miquel Rosselló. En el concili ecologista Llauger torna a perdre per un parell de vots. EU perdé la paciència. Aleshores dissenyen l'estratègia per crear una mena d'Iniciativa per Balears, al marge d'Els Verds de Margalida Rosselló, a la qual se sumaria cada integrant, a títol individual, del sector ecologista de Llauger. Així havia de començar a passar aquesta mateixa tardor. La passa prèvia ja s'havia fet en les eleccions europees de juny, quan

Llauger, Nicolau Barceló, Josep M. Balanzat, entre d'altres ecologistes (que havien tengut càrrecs institucionals), donaren suport públic a les llistes d'EU. Tot semblava que anava segons les previsions. Però, de sobte, Llauger, amb alguns dels seus fidels, donà un cop de mà intern durant l'estiu. Aconseguiren nous militants favorables a les seves tesis, als quals donaren d'alta, i fent valer el peculiar sistema assembleari d'Els Verds, forçaren, just amb quaranta signatures, un congrés extraordinari pel 9 d'octubre.

La victòria de Llauger és la primera passa de l'estratègia adreçada al vot de l'esquerra del PSOE

I dia 9 guanyaren. Per un sol vot. Trenta-cinc contra trenta-quatre. Miquel Àngel Llauger és el nou màxim responsable d'Els Verds de Mallorca. El seu objectiu, ara, és estabilitzar la coalició amb EU a través d'un nou pacte entre les dues formacions que estigui obert a la futura incorporació del PSM, i, si és el cas, també d'ERC, més o menys amb la mateixa fórmula que es va fer servir per constituir els Progressistes, coalició en la qual la referència eren el dos pols, PSM d'una banda i EU – Els Verds de l'altra.

La victòria de Llauger, doncs, és la primera passa d'aquesta estratègia adreçada a concentrar el vot provinent de l'esquerra del PSOE. Cal exemplificar-ho. La coalició EU – Els Verds a Mallorca l'any passat obtingué un 5,5% dels vots i dos diputats. Si s'hagués quedat sense representació, cosa segura en cas d'anar cadascú pel seu costat, per la mecànica de repartiment de llocs (la llei d'Hondt), els seus dos escons haurien anat a parar l'un al PP i l'altre al PSOE. És a dir, majoria absoluta del PP a Mallorca, a més de la que té a Balears. Tot i ser una si-

JOAN GELI

Miquel Rosselló sempre ha estat un ferm defensor del gran pacte de l'esquerra balear al marge del PSIB-PSOE. A la dreta, Mateu Morro, secretari general durant gairebé tota la història del PSM, tot i que va abandonar el càrrec fa uns mesos; ara el partit ha de triar un nou rumb.

mulació teòrica, dóna idea de les conseqüències que pot tenir que es faci o no la coalició. La primera passa és la de Llauger. Després cal veure si s'exemplifica amb el PSM, i si llavors s'hi suma ERC.

PSM i ERC. Perquè l'opció triada pels Verds mallorquins, de la mà de Llauger, i per EU pugui convertir-se en realitat caldrà que el PSM s'hi sumi. Els socialistes celebren el seu congrés el primer cap de setmana de novembre, 6 i 7. Els dos grups enfrontats que tenen més opcions de guanyar són els coneguts com "oficialistes" i els "renovadors". De moment continuen molt dividits, tot i que parlen contínuament per mirar d'acostar posicions. A grans trets, els primers volen recuperar Progressistes. Els segons, en canvi, volen un PSM que intensifiqui fort ferm el segell nacionalista, i per tant s'allunyi de coalicions amb EU com va ser Progressistes. D'alguna manera és la tradicional "doble ànima" del PSM la que es posarà en discussió: si ser d'esquerra i a més nacionalista (oficialistes) o si optar per un partit so-

bretot nacionalista a més de genèricament progressista però obert a la "transversalitat" ideològica o, com es deia un temps, "interclassista" (renovadors).

Ja es veurà què passarà en el PSM al novembre. Tot sembla obert. Fins i tot un acord de mínims entre els ara grups enfrontats per no tancar la porta a cap possibilitat, és a dir mantenir la incògnita de si se sumarien, arribat el cas, a EU—Els Verds o no. Sembla que EU i els ecologistes de Llauger consideren que els terminis s'escotegen. Que no es pot imaginar que una operació com refer Progressistes per a les eleccions de 2007 es pugui deixar per al darrer moment. De fet, en converses amb aquest setmanari, la direcció d'EU té clars quins són els límits: el pròxim estiu tot ha d'estar clar. A la tardor de 2005, diuen, tothom ha de saber a què juga perquè quedarà molt poc temps per a les eleccions. Poc temps per a crear una fórmula electoral de les característiques de Progressistes, ja que si bé en les generals va ser relativament fàcil, per la naturalesa dels comicis autonòmics serà molt més complex i dif-

cil (quatre illes, aliança autonòmica i/o municipal, consensuar molts candidats, programes, etc).

Per la seva banda, ERC, que va celebrar el seu congrés balear el passat dia 9 d'octubre (i en el qual reelegí com a màxim responsable Joan Lladó, acompanyat a la vicepresidència il·lenca per l'eurodiputat Bernat Joan), també vol claredat i rapidesa. La seva opció estratègica primera és una gran coalició nacionalista entre ells i el PSM, a més dels altres grups socials i polítics que s'hi vulguin sumar. Així la brindaren públicament al PSM. Ara bé, amb terminis. Màxim, el juny que ve. Si no es fa dins dels marges cronològics decidits, entendran que el PSM no la vol. Aleshores se li obririen a ERC dos camins: o intentar entrar a Progressistes, o bé anar sols.

Així van les coses en el mogut món de l'esquerra balear al marge del PSOE. Confuses, certament, però amb una primera passa clara, la que han fet Els Verds de Llauger.

Miquel Payeras